

JULIUS-MAXIMILIANS- UNIVERSITÄT WÜRZBURG

Danuta Nowak

Wiesław Hładkiewicz

Wydział Humanistyczny

Franckoński uniwersytet w Würzburgu został założony przez biskupa Johanna von Egloffstein w 1402 r., jednak w nazwie uczelni (JMU) upamiętniono dwie inne osoby: księcia, biskupa i dziekana katedry Würzburga - Juliusa Echter von Mespelbrunna, który w roku 1582 wznowił działalność uczelni i księcia Maksymiliana Józefa, pierwszego króla Bawarii, który przeprowadził sekularyzację dóbr kościelnych, a przejęte majątki przeznaczył na rozwój działalności oświatowej. W 1808 r. król Maksymilian I Wittelsbach nadał Bawarii konstytucję, która (z poprawkami) obowiązywała do 1918 r.

Bawarski Uniwersytet Juliusza Maksymiliana w Würzburgu kształci obecnie ok. 28 tysięcy studentów na 10 wydziałach i 200 kierunkach. W roku założenia (1402 r.) była to szósta uczelnia w regionach niemieckojęzycznych Europy po uniwersytetach: w Pradze, Wiedniu, Heidelbergu, w Kolonii i Erfurt.

Z badań przeprowadzonych przez Lidię Koziół wynika, że lata 1591-1621 były głównym okresem pobytu studentów polskich na uczelni wüzburgskiej. Następnie sytuacja polityczna Rzeczypospolitej i Rzeszy Niemieckiej przeważała nad wpływem Polaków do Frankonii. Wyróżnikami polskości danego scholara była forma zapisu jego nazwiska lub dopiski do nazwiska w metrykach uniwersyteckich, typu: „Nobillis Polonus”, „Polonus”, „Lithuanus”, „Livonus”, „Prutenus”, „Silesius”, bądź nazwy miast, z których student przybył np. „Calisiensis”. Ustalono, iż pierwszy polski scholar „Philippus Christophorus, Cracoviensis, magister, mediocris” został wpisany na uniwersytet Würzburgu 26 maja 1582 r. Natomiast w roku 1677 stwierdzono immatrykulację ostatniego studenta pochodzącego z ziem polskich.

W okresie objętym badaniami (lata 1582-1725) ustalono, że 178 scholarów immatrykulowanych (w wieku od 12 do 29 lat) w Würzburgu pochodziło z Rzeczypospolitej. Należy dodać, że bawarski uniwersytet był wówczas jednym z wielu ośrodków naukowych odwiedzanych przez szlachtę polską podczas zagranicznych wojaży.

Wnioski z badań zachowanej dokumentacji uniwersyteckiego w Würzburgu potwierdzają ogólną tendencję polskich wyjazdów naukowych w tym czasie. Koniec XVI wieku stanowił okres największej fali polskich

peregrynacji naukowych, a po roku 1648 podróże te zanikały. W przyczynach słabnącego zainteresowania studiami zagranicznymi wskazano m.in., iż zmieniła się mentalność szlachty na coraz bardziej zamkniętą w sarmackich przekonaniach.

Od 1990 r. państwo niemieckie (RFN) tworzy szesnastą krajów związkowych: stolica Berlin, miasto-państwo Hamburg i Brema oraz trzynastą krajów związkowych od Szlezwiku-Holsztyna po Bawarię, które stanowią różnorodność kulturową państwa niemieckiego.

Bawaria podzielona jest na siedem okręgów regencyjnych. Miasto Würzburg jest stolicą okręgu Dolna Frankonia (Unterfranken) i jego centrum administracyjnym. Bawaria to największy z szesnastu krajów związkowych: składa się z Bawarii „właściwej” (zwanej Starą Bawarią), Frankonii i Szwabii. Pierwsze skojarzenia z Bawarią można ująć w jednym zdaniu jako „katolicki kraj piwoszy w strojach ludowych z epizodem nazistowskim”.

Na Uniwersytecie w Würzburgu, w okresie od 8 czerwca do 13 lipca 1997 r. przebywał (na Intensivwoche Ost-West Management) w gronie szesnastu osób z Politechniki Zielonogórskiej Wiesław Hładkiewicz pracujący jako profesor nauk społecznych. Kierownikiem wyprawy była prof. Janina Stankiewicz, a jej zastępcą dr inż. Piotr Gawłowicz. Grupę z Polski przyjął uroczysto kanclerz uczelni prof. dr Herzog oraz wiceprezydent prof. Gehlert. Zielonogórska grupa spotkała się m.in. z Karlem Andersem Schlierem burmistrzem miasta Volkach położonego w regionie Würzburg oraz uczestniczyła w przejażdżce po rzece Men z żołnierzami Bundeswehry.

PROF. W. HŁADKIEWICZ WŚRÓD STUDENTÓW UNIwersytetu W WÜRZBURGU (1998 r.)

